

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2625

av Helena Lindahl och Ola Johansson (C)

Handlingsplan avseende radon

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge Boverket i uppdrag att snarast lämna in en handlingsplan för hur miljömålet om radon ska uppnås till 2020.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att radonbidragets storlek och betydelse för att nå miljömålet bör utredas.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utse Boverket till den myndighet som ska ha övergripande ansvar för radonfrågan.
4. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att frågor om radon i mark, vatten och bostäder bör behandlas inom civilutskottet.

Motivering

På miljömålportalen (www.miljomal.se) görs bedömningen att miljömålen avseende radon i bostäder inte kommer att uppnås, på grund av att den nuvarande takten på mätningar och åtgärder är för långsam.

Det svenska nationella miljömålet om radon säger:

”År 2020 skall byggnader och deras egenskaper inte påverka hälsan negativt. Därför skall det säkerställas att: - radonhalten i alla bostäder år 2020 är lägre än 200 Bq/m³ luft.”

För att påskynda och underlätta för landets hushåll att åtgärda förekomsten av radon i bostäder har Boverket sedan ett antal år tillbaka administrerat ett s.k. radonbidrag, där hushåll med radon kan ansöka om att få en del av sina åtgärdskostnader täckta. När Boverkets senaste informationskampanj genomfördes 2006 ledde det till att ett stort

antal radonåtgärder utfördes och de medel som var anslagna till radonbidraget var då ej tillräckliga. Ansökningarna och uttaget av radonbidraget har sedan successivt minskat som en direkt följd av avsaknaden av informationskampanjer om risker med radon i bostäder.

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) uppskattar att det finns närmare 325 000 bostäder med radonhalter som överstiger 200 becquerel per kubikmeter (Bq/m³). För att hitta och åtgärda alla dessa behövs mätningar i så gott som alla småhus och alla lägenheter med markkontakt eller med blåbetong i konstruktionen. Svensk Radonförening gör bedömningen att ca 2 miljoner bostäder bör mätas för att miljömålet ska nås till år 2020.

Att bo i ett hus med förhöjda radonhalter i inomhusluften ökar risken att drabbas av lungcancer. Om det nationella miljömålet nås räddar vi årligen ca 100 personer från att drabbas av lungcancer.

Regeringen bör låta utreda storlek och inriktning på anslaget samtidigt som regeringen ger Boverket i uppdrag att snarast inkomma med en handlingsplan för hur miljömålet avseende radon ska uppnås till år 2020. Detta bör ges regeringen till känna.

Idag har följande myndigheter ett delansvar över radonfrågan:

- Socialstyrelsen – Allmänna råd för befintlig byggnation samt enskilda brunnar.
- Boverket – Nybyggnation.
- Arbetsmiljöverket – Arbetsplatser.
- Folkhälsomyndigheten – Folkhälsofrågor.
- Livsmedelsverket – Föreskrift om radon i vatten för kommunalt vatten och större vattentäkter.
- Sveriges geologiska undersökning (SGU) – Kartering av berggrunden, inventering av brunnar.
- Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) – Äger metodbeskrivningen om hur det ska mätas. Ansvar för strålningsfrågor etc.
- Länsstyrelsen – Beviljar radonbidraget som ges ut av Boverket.
- Swedac – Ackreditering av mätlaboratorier.

Vi föreslår istället att regeringen slår fast vilken myndighet som har det övergripande samordningsansvaret för radonfrågan och ger Boverket i uppdrag att sammanställa en handlingsplan för hur miljömålet ska uppnås.

Motioner om radon i bostäder har hittills beretts inom försvarsutskottet. Radon ingår i miljömålet God bebyggd miljö och anslaget har legat inom utgiftsområde 18 som att anslag huvudsakligen till Boverket. Vi finner det därför mest naturligt att radonfrågor

ses som en del av bostadspolitiken och hur samhället planerar för bostäder, inte en fråga som rör rikets försvar och säkerhet.

Helena Lindahl (C)

Ola Johansson (C)